

er for mig' aldeles positivt vist; for mig staaer det saaledes, at i det Dieblit hans Tanke i hans hellige Gjerning blandes med Tanken om de materielle Fordele, han derved muligens kunde haabe at opnaae, da er hans Forsæt ikke reent, og han er ikke længere Præst i den Gjerning; som han bør være, for at kaldes en dygtig Præst. (H. C. D. Müller: Bevis det!) Det ærede theologiske Medlem for Mid- delfart forlanger Bevis, jeg svarer, det er min Overbevisning, og jeg haaber, at jeg har udtalt den forstaaeligt nok; det er utvivlsomt ogsaa den personlige Erfaring i andre Forhold, at de ædleste og bedste Gjerninger, man udøver, ere ikke i mindste Maade blandede med Hensyn til materiel Fordeel. Nei, de øves vel endog oftest stik imod denne For- deel. Dermed skal jeg ikke sige, at det ikke kan have sin Betydning for en anden Betragt- ning, for Erhvervelse af Midler til videnskabe- lige Studier og flere andre Hensyn, og der- som det ærede Medlem blot har meent det, kan jeg give ham Ret i, at de større Lønninger kunne have deres Betydning for en videnskabelig dannet Mand, der fortsætter sine Studier ude- paa Landet; men det er her ikke Tale om, det er ikke væsentlig Hensigten med, at vi holde Præster paa Landet, for at de skulde fortsætte deres videnskabelige Studier, men det er for andre høiere formaals Skyld, som jeg ikke her behøver nærmere at betegne. See vi Dplysningerne, der ledsage Lovforslaget, have Mænd, der ere blevne ansatte i geistlige Em- beder i de sidste Aar, haat en Gjennemsnits- alder af 42 Aar. Hvor i al Verden kan det være, at Embederne skulde være for små, naar der er et saa umaadelig stort Antal, der søger dem? Og efter Udtalelser, vi tit høre, maae vi antage, at det ikke er almindeligt at søge disse Embeder for den Gjernings Skyld, fordi man er aandelig oplagt til denne Gjer- ning. Man beskylde ikke disse Mænd i Al- mindelighed for noget Anstødeligt ved at sige, at de søge Embederne af Hensyn til at faae deres Udkomme i Livet ved en almindelig Gjerning; men i det store Antal Søgende sy- nes mig snarere at ligge en Anvisning for os til af Hensyn til Præstegjeringen selv at sætte Lønningerne ned, maaffee endog at sætte

dem meget betydeligt ned for ikke, at friste Nogen. (Brix: Eller afflasse dem heelt!). Det ærede Medlem siger: Eller afflasse dem heelt. Ja, det er maaffee en fuldstændig rig- tig Tanke. Der er virkelig Mange, der mene, at den Gjerning, som Præsterne udføre, vilde blive udført bedre til Religionens Fremme her i Landet, der havde langt friere Forhold, saaledes at nu. Dag sagde til alle dem, der yde til Præstene: Værsgod, nu ere I frie, nu kunne I selv sørge for Ederes aande- lige Forhold. Det er amerikanske Forhold, anvendte her i Landet, men Mange ere som sagt af den Ansuelse, at det vilde være hel- digt. Jeg tror ikke, at det ærede Med- lem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix), der afbrød mig, har denne Ansuelse, men jeg tror, at hvis han havde den og vilde opkaste sig til Talsmand derfor, vilde han faae Mange med sig til at afflasse Folkekirken og lade Frimenigheder træde istedet- for. Jeg siger, for at komme tilbage til, hvor jeg blev afbrudt, at jeg tror, at det kan være i denne Sags sande Interesse, at vi begynde med saadanne Lønninger og ogsaa ende med saadanne Lønninger, at Mænd, der ikke søle sig aandelig oplagte til at være Præster, kunde fritages for den Fristelse, der ligger i at faae et godt Udkomme ved at slaae ind paa denne Vej. Det blev nævnt før, at de Forslag, der ere behandlede her i Salen for endeel Aar tilbage og sidst i 1866—67, vilde være et enormt Spring og vække saadan Modstand og fremkalde saamange Vanskeligheder, at det kunde forstaaes, at en besindig Regjering ikke vilde gaae ind derpaa. Hvad nu det enorme Spring angaaer, skal jeg bemærke, at Forslaget kun gaaer ud paa, at Embederne, efterhaanden som de blive ledige, skulle indordnes under Lovens Bestemmelser, og at Loven saaledes først i Løbet af en Menneskealder vil blive gennemført. Det er ingenlunde et enormt Spring; kun for 20—30 Embeder om Aaret — det har i de sidste Aar i Gjennemsnit været 31 om Aaret — vil Loven hvert Aar finde Anvendelse. Det er altsaa tvertimod en meget langsom Overgangstid, og det er yderst sjældent, at vi ved Vedtagelsen af en Lov tage en saa lang Overgangstid som en Menneskealder. Hvad